

MGR ANNA SOKOŁOWSKA-GOGUT (1944 – 2013)

„Ktoś tutaj był i był, a potem nagle zniknął i uparczywie go nie ma ...”

Wisława Szymborska

15 lipca 2013 roku, pożegnaliśmy na zawsze mgr Annę Sokołowską-Gogut, starszego kustosa dyplomowanego, naszą wieloletnią Szefową, dyrektora Biblioteki Głównej UEK. W ostatniej drodze towarzyszyli Jej nie tylko pracownicy Biblioteki i Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, ale też przedstawiciele krakowskiego i ogólnopolskiego środowiska bibliotekarskiego, na którego szacunek zasłużyła długoletnia pracą.

Anna Sokołowska-Gogut ukończyła Wydział Filologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierunek bibliotekoznawstwo i informacja naukowa. Pracę w Bibliotece Głównej naszej Uczelni rozpoczęła w 1985 roku, początkowo na stanowisku kierownika Oddziału Opracowania Zbiorów oraz kierownika Oddziału Informacji Naukowej. Wcześniej pracowała jako dokumentalista w Instytucie Odlewnictwa i w Biurze Projektów Budowlanych „Budostal”.

Do konkursu na stanowisko dyrektora Biblioteki Głównej przystąpiła w 1992 roku i od 1 października tegoż roku do 30 września 2009, do czasu przejścia na emeryturę pełniła tę funkcję nieprzerwanie.

Swoje dyrektorowanie rozpoczęła w trakcie zmiany lokalizacji Biblioteki Głównej, co wiązało się z organizacją spraw dotyczących ukończenia budowy nowego obiektu i przeprowadzki do niego – została Seniorem Budowy. To trudne przedsięwzięcie logistyczne wymagało wykończenia budynku pod kątem jego przeznaczenia – wyposażenia gmachu w potrzebne sprzęty i meble, a następnie przeniesienia całego księgozbioru do nowych magazynów, wypożyczalni i czytelni. Zdobyte w tym czasie doświadczenia nad adaptacją budynku do celów bibliotecznych wykorzystała później jako doradca zapraszany przez dyrektora budowanej biblioteki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II oraz rozbudowywanych bibliotek Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczo-Hutniczej.

W nowym budynku wdrożyła nowoczesne standardy udostępniania zbiorów, wprowadziła wolny dostęp do półek, system bramek i pasków elektronicznych zabezpieczających publikacje przed kradzieżą. Przenoszone czasopisma i książki zostały oczyszczone w specjalistycznych komorach z grzybów, pleśni i bakterii.

W 1993 roku rozpoczęła komputeryzację zbiorów. Utworzono pierwszą bazę w systemie MAK dla Czytelni Podręczników. Był to czas koniecznych zmian organizacyjnych, intensywnej pracy, tworzenia nowych sekcji i oddziałów, zatrudnienia nowej, wykwalifikowanej kadry, która rozpoczęła realizację wizjonerskich pomysłów Pani Dyrektor.

W tym okresie powołano Fundację Budowy Biblioteki, w której na początku pełniła funkcję Sekretarza, a w późniejszych latach Prezesa. Fundacja organizowała pozyskiwanie środków na dokończenie budowy Biblioteki i wyposażenie jej w nowoczesny sprzęt. Z czasem przekształciła się w Fundację Biblioteki Akademii Ekonomicznej a następnie Uniwersytetu Ekonomicznego. W ramach jej działalności założono Księgarnię Ekonomiczną, która prowadzi do dziś nie tylko sprzedaż wydawnictw uczelnianych ale pośredniczy także w zakupie książek od hurtowni i jest głównym źródłem zaopatrzenia Biblioteki w tanie książki, bez marży handlowych. Zyski wypracowane ze sprzedaży książek

przeznaczone były na zakup potrzebnego w Bibliotece sprzętu : kserografów dla studentów, komputerów, drukarek oraz urządzenia do samodzielnego wypożyczania książek (Selfcheck firmy 3M).

Wdrażanie komputeryzacji w bibliotekach w Polsce wymagało odważnych decyzji. Biblioteka weszła w skład Krakowskiego Zespołu Bibliotecznego (KZB) i rozpoczęła prace w zakresie tworzeniu komputerowego katalogu biblioteki oraz współtworzenia Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego (NUKAT), korzystając z oprogramowania firmy VTLS. Od samego początku Anna Sokołowska-Gogut aktywnie uczestniczyła w spotkaniach i pracach KZB w pozyskiwaniu środków dla prac konsorcjum. Z Fundacji Mellona uzyskała dotację na zakup systemu VTLS, a nasza Biblioteka jako pierwsza w Krakowie rozpoczęła wdrażanie modułu wypożyczeń.

Dyrektor Anna Sokołowska-Gogut była współzałożycielką i przewodniczącą Konsorcjum Bibliotek Kierunków Ekonomicznych w Polsce od momentu powstania tej inicjatywy w 2001 roku do 2009. Działalność Konsorcjum jest nadal kontynuowana, należy do niego 43 członków reprezentujących uczelnie państwowe i prywatne, które poprzez zbiorowy zakup i negocjowanie cen z producentami komputerowych baz danych, w znacznym stopniu obniżają koszty nabywania nowych źródeł informacji.

W latach 2003-2009 Anna Sokołowska-Gogut wchodziła w skład Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, organizacji reprezentującej polskie biblioteki akademickie w celu wspierania ich działalności i integrowania środowiska bibliotekarzy. Po rozpoczęciu komputeryzacji zainicjowała w 1993 roku opracowanie komputerowych baz danych. Nadzorowała tworzenie słownika słów kluczowych stosowanego w bazach i opisach katalogowych. Z Jej inicjatywy powstały takie m.in. bazy jak: Gospodarka i Zeszyty Naukowe (późniejsza nazwa Nauki Społeczne), które stanowiły podstawę do utworzenia bazy znanej pod obecną nazwą BazEkon – adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych opartej na zawartości wiodących polskich periodyków naukowych, gospodarczych, serii wydawniczych uczelni ekonomicznych i różnych instytucji naukowych.

Pani Dyrektor dużą uwagę przywiązywała do szkolenia użytkowników: studentów I roku, studentów przygotowujących się do napisania pracy magisterskiej, pracowników naukowych UEK, słuchaczy studiów doktoranckich i MBA.

Wraz z pracownikami biblioteki prowadziła zajęcia z informacji naukowej, zainicjowała także opracowanie pomocy dydaktycznych dla studentów tzw. „Źródeł informacyjnych”.

Przez wiele lat była redaktorem umieszczonego w sieci kwartalnika informującego o zasobach internetowych dla ekonomistów *Ekonomia on-line*.

Dzięki Jej staraniom Biblioteka Główna jako jedna z pierwszych zamieściła swoją stronę domową w internecie i rozpoczęła wydawanie *Biuletynu Informacyjnego Biblioteki Głównej UEK* w wersji elektronicznej.

Miała łatwość w nawiązywaniu kontaktów z pracownikami naukowymi i przedstawicielami różnych instytucji. Mając silne wsparcie środowiska, pozyskiwała dla Biblioteki cenne księgozbiory do kolekcji specjalnych, m.in.: w 1993 roku powstała Biblioteka Depozytowa Banku Światowego, w 1995 roku Centrum Dokumentacji Europejskiej z publikacjami Wspólnot Europejskich, w 2002 roku Biblioteka Depozytowa Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Archiwum Józefa Hieronima Retingera.

Była organizatorem trzech konferencji naukowych, w których udział wzięli przedstawiciele bibliotek naukowych z całej Polski. Przez wiele lat była członkiem Senatu oraz członkiem Rady Bibliotecznej.

W 1999 roku za całokształt swoich dokonań otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej. Cieszyła się sympatią pracowników Uniwersytetu Ekonomicznego.

Prof. dr hab. Jerzy Mikułowski Pomorski odchodząc ze stanowiska Rektora w 1996 roku, napisał do dyrektora Anny Sokołowskiej-Gogut list z podziękowaniami za wspólną pracę i wysoko ocenił Jej dokonania: „Kończąc swoją służbę chcę Pani podziękować za to, co uczyniła Pani przez te ostatnie lata dla Akademii”.

W 2007 roku obchodziła 40-lecie pracy zawodowej a dwa lata później przeszła na zasłużoną emeryturę. Pozostała jeszcze z nami do końca grudnia 2010 roku, pracując w Bibliotece na ½ etatu, pełniąc funkcję

Prezesa Fundacji Biblioteki. Przychodziła do nas, bo czuwała do końca nad realizacją swojego ostatniego pomysłu, książki o najstarszych zbiorach Biblioteki „Ścieżkami przeszłości”. Publikacja ukazała się na miesiąc przed Jej śmiercią.

Przez cały czas swojego dyrektorowania nie szczędziła nam, bibliotekarzom, ciepłych słów i merytorycznej pomocy, wiedziała że bez zaangażowania pracowników nie mogłaby realizować swoich nowatorskich pomysłów.

Przykładała dużą wagę do wykształcenia zatrudnionych pracowników. Namawiała ich do zdobywania coraz wyższych kwalifikacji, sekundowała podejmującym naukę na każdym poziomie, dopingowała do kończenia studiów podyplomowych, do zdawania egzaminów na bibliotekarza dyplomowanego. W czasie Jej kadencji pięciu bibliotekarzy zdało pomyślnie egzamin na bibliotekarza dyplomowanego.

Z Jej inicjatywy organizowano warsztaty dokształcające bibliotekarzy. Zachęcała pracowników do udziału w konferencjach naukowych, proponowała tematy artykułów. Sama była autorką 75 publikacji. Cieszyła się z sukcesów pracowników, traktowała je bardzo osobiście, chciała aby kadra zatrudniona w Bibliotece reprezentowała najwyższy poziom.

Była naszą Szefową przez 17 lat. Codziennym zaangażowaniem realizowaliśmy Jej marzenia, korzystaliśmy z Jej uwag i wiedzy, podziwialiśmy Jej upór w dążeniu do celów, które przed sobą postawiła. Czuliśmy dumę z tego, że pracujemy w dobrej, nowoczesnej bibliotece akademickiej. Lubiła przychodzić do pracy wcześniej rano, miała wtedy czas na szybki przegląd codziennej prasy, siedziała przed komputerem, pisała pisma i piła mocną herbatę. Drzwi od Jej gabinetu były otwarte, można było zajrzeć, porozmawiać i załatwić bieżące sprawy. Zawsze miała dla nas czas.

Wiedzieliśmy, że zmaga się z ciężką chorobą, że powoli gaśnie, ale Jej kolejne pomysły i optymizm oddalały nasze myśli od tego dnia, który będzie tym ostatnim.

Anna Sokołowska-Gogut zmarła 9 lipca 2013 roku.

Elżbieta Kochan